Vergadering:	8 november 2016
Agendanummer:	5
Status:	Opiniërend
Portefeuillehouder:	H. Blok
Behandelend ambtenaar	Harry Schaaphok, 0595-447721
E-mail:	gemeente@winsum.nl (t.a.v. Harry Schaaphok)

GEWIJZIGD VOORSTEL

Aan de gemeenteraad,

Onderwerp:
Aanbieding begroting 2017

Voorgestelde besluit:
Voorgesteld wordt:

1. De begroting 2017 vast te stellen;
2. De kredieten voor de geplande investeringen 2017, waarvan in de lijst is aangegeven dat geen afzonderlijk raadsvoorstel zal volgen, beschikbaar te stellen;
3. In te stemmen met de wijzigingen van de begroting 2017 die zijn genoemd in deze aanbiedingsbrief.

Inleiding
Alvorens in te gaan op de uitkomsten van de begroting 2017 gaan we nog even terug naar de situatie zoals die was na de behandeling van de kadernota 2016 in uw raad.

Onderstaand hiervan een financieel overzicht:

Omschrijving	2017	2018	2019	2020	2021
Stand Begrotingssaldo vlgs kadernota	**-222.795**	**26.218**	**26.357**	**126.932**	**120.597**
Mutaties concept-begroting 2017	-6.916	-172.640	70.570	163.262	189.888
Begrotingssaldo primaire begroting	**-229.711**	**-146.422**	**96.927**	**290.194**	**310.485**

In bovengenoemde opstelling zijn we gestart met de bedragen zoals deze in de kadernota 2016 zijn opgenomen.

Na het opstellen van de concept-begroting 2017 is voor de jaren 2019, 2020 en 2021 sprake van een positieve afwijking, terwijl in de jaren 2017 en vooral 2018 sprake is van een negatieve afwijking ten opzichte van de bedragen zoals die waren berekend na vaststelling van de kadernota 2016.
Deze afwijkingen zijn een gevolg van een aantal nieuwe berekeningen ten behoeve van de begroting 2017 van bijv. personeelskosten, kapitaallasten, bijdragen gemeenschappelijke regelingen, gevolg van een aantal egalisaties, maar ook de nieuwe BBV-voorschriften hebben financiële gevolgen. Voor wat betreft de nieuwe uitvoeringsorganisatie Participatie Noord-Groningen komen we hier straks nog op terug.
Bij de personeelskosten voor 2017 is rekening gehouden met het gesloten akkoord voor de nieuwe cao voor gemeentepersoneel en de gevolgen van de invoering van HR-21. De uit de cao voortvloeiende meerkosten zijn gedekt door de opgenomen stelpost voor loon- en prijsstijgingen hiervoor te verlagen. In de kadernota 2016 was deze stelpost 2017 opgenomen voor een bedrag van € 120.250, maar in de primaire begroting is deze raming verlaagd naar structureel € 34.590.

Bijdrage veiligheidsregio
De begroting van de Veiligheidsregio is voor 2017 behoorlijk gewijzigd doordat de huisvesting hier nu deel van uitmaakt en doordat de herijking van het cluster Brandweer en Rampenbestrijding binnen het gemeentefonds nu in hun begroting is opgenomen. De overdracht van de huisvesting heeft per saldo geen effect omdat deze kosten in de gemeentelijke begroting wegvallen. De herijking van het cluster in het gemeentefonds heeft wel financiële gevolgen. In de gemeenschappelijke regeling is namelijk afgesproken dat de gemeentelijke bijdrage is gebaseerd op het gemeentelijke aandeel in dit cluster. In de kadernota 2016 hadden we hierover ook iets geschreven (blz. 16 en 17). Doordat de gevolgen van de herijking van het cluster VHROSV (positief voor onze gemeente) niet in de meicirculaire werden opgenomen, maar zouden worden meegenomen in de septembercirculaire, hadden we ook deze meerkosten voor de Veiligheidsregio doorgeschoven. De hogere bijdrage gemeentefonds nemen we verder op in dit voorstel mee bij de gevolgen van de septembercirculaire. Onderstaand de nadelige gevolgen voor onze begrotingspositie van de herijking van het cluster voor onze bijdrage aan de Veiligheidsregio:

Bijdrage Veiligheidsregio					
Omschrijving	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Begrotingssaldo prim.begroting	**-229.711**	**-146.422**	**96.927**	**290.194**	**310.485**
Hogere bijdrage Veiligheidsregio	-86.358	-86.358	-86.358	-86.358	-86.358
Begr.saldo na Veiligheidsregio	**-316.069**	**-232.780**	**10.569**	**203.836**	**224.127**

Begroting/bijdrage Uitvoeringsorganisatie Participatie Noord Groningen.
De voorbereidingen voor de oprichting van één uitvoeringsorganisatie vorderen. In onze gemeentelijke begroting zijn ramingen opgenomen uit één van de eerste (ruwe) kostenopstellingen. Hoewel de begroting van deze uitvoeringsorganisatie nog niet definitief is vastgesteld is wel duidelijk dat de cijfers in onze opgestelde gemeentelijke begroting 2017 kunnen worden aangepast.

De begroting van de nieuwe uitvoeringsorganisatie is de financiële vertaling van het uitvoeringsplan 2017. Dit uitvoeringsplan beschrijft de wijze waarop de organisatie het beleidskader van de BMWE-gemeenten voor 2016-2018 voor het komende jaar invult. In essentie is het een startbegroting. De begroting is opgebouwd uit de onderdelen van Ability en van Sociale Zaken en Werk Hoogeland (inclusief Werkplein).

Een volledig integrale begroting is nog niet mogelijk omdat:

- Op het moment van opstellen er nog geen sprake is van een volledig financieel geïntegreerde bedrijfsvoering;
- De ondersteuning door de gemeenten van Piofach-taken voor de uitvoeringsorganisatie nog nader wordt ingevuld en er derhalve geen financiële vertaling van de gemeenten naar de uitvoering bekend is; en
- Het vraagstuk van BTW en VPB nog niet kan worden beantwoord en derhalve financieel vertaald. Dat geldt ook voor de financiële effecten daarvan voor de gemeenten zelf.

Naar verwachting zal de uitvoeringsorganisatie hiervoor in de eerste helft van 2017 met een gewijzigde begroting voor 2017 komen. Tot slot is er sprake van een andere verdeelsleutel van de kosten van sociale zaken. Deze verdeelsleutel is wat gunstiger voor Winsum.

Hieronder vindt u de financiële gevolgen hiervan:

Uitvoeringsorganisatie SoZa/Ability					
Omschrijving	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Begrotingssaldo na Veiligh.regio.	**-316.069**	**-232.780**	**10.569**	**203.836**	**224.127**
Bedrijfsvoeringskosten SoZa					
Opgenomen in concept-begroting	727.176	727.176	727.176	727.176	727.176
Aandeel Winsum Uitv.organisatie	-640.338	-647.472	-655.836	-677.484	-677.484
voordeel begroting Winsum	86.838	79.704	71.340	49.692	49.692
Aandeel Winsum Ability-oud					
Opgenomen in concept-begroting	145.393	164.305	204.036	204.036	204.036
Aandeel Winsum Uitv.organisatie	-116.269	-185.991	-230.966	-298.332	-298.332
voordeel begroting Winsum	29.124				
nadeel begroting Winsum		-21.686	-26.930	-94.296	-94.296
Verrekening tekort met reserve					
Opgenomen in concept-begroting	-103.232	-122.144	-161.875	-161.875	-161.875
Onttrekking nieuwe berekening	68.544	138.266	183.241	250.606	250.606
voordeel begroting Winsum		16.122	21.366	88.731	88.731
nadeel begroting Winsum	-34.688				
Netto gevolgen Uitv.organisatie	81.274	74.140	65.776	44.127	44.127
Begr.saldo na Uitv.organisatie	**-234.795**	**-158.640**	**76.345**	**247.963**	**268.254**

Overeenkomstig het door uw raad genomen besluit om de tekorten van Ability te dekken vanuit de reserve WWB hebben wij dit in bovengenoemd overzicht opgenomen. De tekorten groeien de komende jaren. De huidige reserve heeft een onvoldoende omvang om deze tekorten structureel te dekken vanuit deze reserve. Het is ook niet de bedoeling om structurele tekorten te blijven dekken uit de reserve. U heeft het strategisch beleidskader vastgesteld waarin nadrukkelijk budgetneutraliteit aan de orde is. Wij zullen daarom met bestuur van de uitvoeringsorganisatie in gesprek gaan om deze budgetneutraliteit te bespreken.

September-circulaire
Voor een inhoudelijke toelichting verwijzen we u naar de bijlage.

Als we de september-circulaire financieel vertalen zien we het volgende beeld:

Gevolgen Septembercirculaire					
Omschrijving	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Stand Begrotingssaldo na uitv.org.	**-234.795**	**-158.640**	**76.345**	**247.963**	**268.254**
Algemene uitkering					
Accres-ontwikkeling	143.920	252.459	315.675	333.481	423.497
Prijsontwikkeling binnen accres	0	54.098	99.212	117.169	144.169
Ontwikkeling uitkeringsbasis	-26.985	-45.082	-72.154	-90.130	-99.116
Plafond BTW-compensatiefonds	-17.990	0	9.019	27.039	63.074
Overige ontwikkelingen	10.074	1.136	10.205	1.224	-7.787
Taakmutatie WMO-uitkering	-35.408	-35.408	-35.408	-35.502	-35.963
Mutatie Algemene uitkering	**73.611**	**227.203**	**326.549**	**353.281**	**487.874**
Gevolgen taakmutaties:					
				-	-
Hogere stelpost prijscompensatie	0	-54.098	-99.212	117.169	144.169
Huishoudelijke ondersteuning	35.408	35.408	35.408	35.502	35.963
Invloed begrotingssaldo	*109.019*	*208.513*	*262.745*	*271.614*	*379.668*
Decentralisatie AWBZ - WMO					
Lagere uitkering	-101.777	-95.393	-94.231	-88.044	-78.504
Aanpassing kostenraming	101.777	95.393	94.231	88.044	78.504
Invloed begrotingssaldo	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Decentralisatie Jeugdzorg					
Lagere uitkering	-67.854	-67.854	-67.854	-67.853	-67.854
Aanpassing kostenraming	67.854	67.854	67.854	67.853	67.854
Invloed begrotingssaldo	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Decentralisatie Participatie					
Lagere uitkering	-413	-384	-359	-333	-325
Aanpassing kostenraming	413	384	359	333	325
Invloed begrotingssaldo	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totale invloed Sept.circulaire	109.019	208.513	262.745	271.614	379.668
Begrotingssaldo na Sept-circ.	**-125.776**	**49.873**	**339.089**	**519.577**	**647.922**

De cijfermatige effecten van de circulaire zijn voor alle jaren positief. In deze effecten zijn echter ook een aantal mutaties opgenomen die, volgens de huidige afspraken, gevolgen hebben voor lastenramingen; het betreft taakmutaties.
Taakmutaties in het gemeentefonds worden tegengesteld gemuteerd op onze uitgavenramingen. Hierdoor verlopen de taakmutaties budgettair neutraal in onze begroting. Ook de 3-D's worden budgettair neutraal in onze begroting opgenomen. Desondanks is er sprake van fors positieve invloeden.

Beleidsmatig
Er liggen nog grote uitdagingen voor ons in 2017. In de kadernota 2016 is er besluitvorming geweest over een aantal grote projecten waarin we een forse ambitie met elkaar hebben uitgesproken. Financieel is verreweg het grootste deel gedekt. Voor aanvullende financiering gaan we proberen subsidies binnen te halen. Om een integraal beeld te geven hebben we een bidboek gemaakt van de vier grote projecten.

We noemen nog even kort de stand van zaken van een aantal grote projecten c.q. ontwikkelingen:

Brede Scholen
Het proces om te komen tot een nieuwe school (kindcentrum) in Baflo / Rasquert zit in de fase van afronding van het definitief ontwerp. Het bestemmingsplan is ook vastgesteld. Het krediet is in april 2016 beschikbaar gesteld. De verwachting is dat er in 2017 kan worden begonnen met de bouw.

In Winsum zijn we samen met De Hoven en twee schoolbesturen bezig het centrum 0-110 verder uit te werken. Een uniek en innovatief plan. Na het principebesluit bij de Kadernota wordt er achter de schermen druk gewerkt in werkgroepen om tot een programma van eisen en een voorlopig ontwerp te komen.

Ontwikkeling centrum Winsum
We zijn weer een nieuw proces in gegaan teneinde te komen tot een goede invulling van het centrum van Winsum met inbegrip van het Boogplein. De haalbaarheid van een grootschalige trekker is onderzocht en is niet haalbaar. Nu wordt ingezet relocatie om het centrum compacter te maken en weer in te vullen op basis van het haltermodel uit de detailhandelsvisie. In het najaar van 2016 zal de haalbaarheid moeten blijken en kunnen er volgstappen worden gezet.

Romp-akkoord
De onderhandelingen met de provincie over een aantal grootschalige infrastructurele projecten zijn afgerond. Het is nu zaak de plannen tot uitvoer te brengen. Daar wordt aan gewerkt. Voor de zomer hebben provinciale staten een realisatiebesluit genomen voor de N361 (deel Adorp, Sauwerd en buiten de bebouwde kom) en het fietspad plus. Met het ministerie is een bestuursakkoord gesloten met betrekking tot de spoorwegveiligheid.
Met alle plannen krijgt Winsum een enorme 'boost' als het om de infrastructuur gaat. We praten over een investering van bijna 30 miljoen waarbij:

- De N361 wordt aangepakt waarbij een aantal knelpunten worden opgelost
- De noordelijke boog om Winsum wordt gerealiseerd
- Het fietspad+ tussen Winsum en Groningen wordt gerealiseerd
- Een aantal knelpunten in de veiligheid van spoorwegovergangen wordt opgelost

Winsum-West
Er ligt een ambitieuze opgave in het realiseren van een geïntegreerd en duurzaam sportpark in Winsum-West. In 2016 is er gekozen voor de variant "sportlandschap". In samenwerking met de gebruikers zijn we nu aan het kijken op welke manier we de aanleg en de exploitatie van het gebied kunnen aanpakken en we tevens de kansen grijpen als het gaat om de duurzaamheidsambities.

Duurzame wijk Munster
Het bestemmingsplan voor de nieuwe uitbreidingswijk Munster in Winsum-Oost is in procedure gebracht. Er ligt een ambities kader onder: een gasloze wijk met duurzame alternatieven qua nutsvoorzieningen en veel vrijheid daar waar het op welstandseisen gaat. Begin 2017 kan het bestemmingsplan definitef worden waarna de schop de grond in kan.

Sociaal Domein
Het jaar 2015 was het eerste jaar dat de gemeente de 3D's uitvoerde. In dat startjaar zijn nog niet alle onderdelen van deze 3D's tot volle wasdom gekomen. Hierdoor is er in 2015 sprake geweest van onderuitputting van de budgetten. Het jaar 2016 zal er anders uit zien. Een behoorlijk deel van de uitvoering voltrekt zich echter buiten ons directe gezichtsveld. Ook het jaar 2016 zal wederom een spannend jaar worden. Ook de (financiële) consequenties voor het jaar 2017 zijn niet volledig duidelijk. Er ontstaat langzamerhand steeds meer duidelijkheid, maar uitgaande van een structurele budgettaire neutraliteit zijn er voor het komend jaar nog de nodige zorgpunten. Één daarvan hebben we genoemd bij de begroting van de nieuwe uitvoeringsorganisatie sociale zaken/Ability.

Herindeling
Op heel korte termijn zal er duidelijkheid moeten komen om per 1 januari 2019 te kunnen herindelen. Onze inzet is duidelijk: een fusie met de BMWE-gemeenten. Zodra de provincie ruimte geeft voor deze fusie komt er veel werk in relatief korte termijn op ons af. Dit zal veel van bestuur en organisatie gaan vragen in 2017. Een aantal zaken hebben we inmiddels in voorbereiding.

Nieuw beleid
In principe is de begroting niet het momentum om nieuw beleid op te nemen. Daarvoor dient de kadernota. In de kadernota van 2016 hebben we veel nieuw beleid opgenomen hetgeen nu ook financieel is vertaald in de begroting. Van één specifiek project is bij de kadernota afgesproken dat die opnieuw beoordeeld zou worden bij de begroting, in het licht van onze financiële positie. Dat is de realisatie van het fiets-/voetpad tussen Winsum en Garnwerd (tracé Pieterpad). Gelet op de nieuwe cijfers zijn wij van mening dat we ook dit project op kunnen nemen in de meerjarenbegroting. We ramen ons aandeel in de totale investering op 200.000 euro. We stellen voor de begroting hierop te wijzigen en de kapitaallasten hiervan vanaf 2018 op te nemen. Een definitief voorstel voor het project verwachten we in 2017 voor te kunnen leggen aan uw raad.

Pieterpad-tracé Winsum					
Omschrijving	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Begrotingssaldo na Sept-circ.	**-125.776**	**49.873**	**339.089**	**519.577**	**647.922**
Kap.lasten aanleg fiets-/voetpad		-6.667	-10.533	-10.400	-10.267
Begr.saldo na Pieterpad-tracé	**-125.776**	**43.206**	**328.556**	**509.177**	**637.656**

Dekking tekort
De begroting 2017 sluit met een tekort. We stellen voor dit tekort te dekken uit de algemene reserve. Bij de bestemming van het rekeningresultaat 2015 is een bedrag gestort in de algemene reserve wat deze onttrekking afdekt.
De algemene reserve heeft een begrote omvang op 01-01-2017 van afgerond 3,5 miljoen euro. De minimale omvang, gelet op ons weerstandsvermogen, is becijferd op 2,9 miljoen.

Begrotingstoezicht in 2017

De provincie Groningen heeft bij brief van 31 maart 2016 ons informatie gestuurd over de door GS te hanteren criteria met betrekking tot het financieel toezicht, de Begrotingscirculaire 2017-2020.

Wij volstaan hier met de conclusie dat onze begroting, in onze ogen, zowel structureel als reëel in evenwicht is. Naar de huidige inzichten voldoen wij dan ook aan de voorwaarden voor repressief toezicht.

Voor een inhoudelijke toelichting verwijzen we naar de bijlage.

Voorstel
Wij stellen uw raad voor:

1. De begroting 2017 vast te stellen en het tekort van 2017 te dekken uit de algemene reserve;
2. De kredieten voor de geplande investeringen 2017, waarvan in de lijst is aangegeven dat geen afzonderlijk raadsvoorstel zal volgen, beschikbaar te stellen;
3. In te stemmen met de wijzigingen van de begroting 2017 die zijn genoemd in deze aanbiedingsbrief.

Bijlagen:

- Begroting 2017
- Toelichting septembercirculaire
- Toelichting begrotingstoezicht

Burgemeester en wethouders van Winsum,

M.A.P. Michels, burgemeester
drs. R.J. Bolt, secretaris

Agendanummer:
Vergadering:

De raad van de gemeente Winsum;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

gelet op het bepaalde in het BBV en de gemeentewet:

b e s l u i t :

1. De begroting 2017 vast te stellen en het tekort van 2017 te dekken uit de algemene reserve;
2. De kredieten voor de geplande investeringen 2017, waarvan in de lijst is aangegeven dat geen afzonderlijk raadsvoorstel zal volgen, beschikbaar te stellen;
3. In te stemmen met de wijzigingen van de begroting 2017 die zijn genoemd in deze aanbiedingsbrief.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Winsum in zijn openbare vergadering van
De raad voornoemd,

voorzitter,

griffier